

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
z odnośzeniem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.

Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 109 (7739)

Czwartek, dnia 15 Maja 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI i DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böerj
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückhaus
Heym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1—1½—2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych
fabryki

„Rudniki” i „Wysoka”
po cenach fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlane

po cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT” 660

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

Kino-teatr

MIRAŻ

wkrótce ukaże się na ek-
ranie Kina Miraż najwięk-
sze arcydzieło ostatniej
chwili, pierwszy amerykań-
ski obraz z naszą rodaczką
królową ekranu

Pola Negri

w najnowszej swej kreacji p. t.

BELLA DONNA

Dzieje pięknej trucicielki.

Dramat w 8-miu aktach podług słynnej powieści

Roberta Hichansa

911

DYREKCJA

8-mio klasowego Gimna-
zjum Żeńskiego Związku
Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół
Średnich z prawami szkół państwowych, po-
daje do wiadomości, że egzaminy wstępne
do wszystkich klas rozpoczną się dnia 23
czerwca.

Zapisy przyjmuje kancelarja gimnazjum
ul. Kościuszki Nr. 17, III piętro, od dnia 12
b. m. w godzinach od 8 rano do 1-ej i od
4-ej do 5-ej po południu. Przy zapisie
wymagane są: metryka i świadectwo szcze-
pienia ospy. Przy zapisie kandydatki wpła-
cają po 5 zł. 878

Dyrektor M. MAKAREWICZ.

DYREKCJA

rozwojowego Gimnazjum
Męskiego Związku Zawo-
dowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Śre-
dnych podaje do wiadomości, że egzaminy
wstępne do klas od wstępnej do 5-ej włą-
cznie, rozpoczną się dnia 23 czerwca.

Zapisy przyjmuje kancelarja gimnazjum
ul. Kościuszki Nr. 17, III piętro od dnia 12
b. m. od godziny 8 rano do 1-ej i od 4-ej
do 5-ej po południu. Przy zapisie wymaga-
ne są: metryka i świadectwo szczepienia
ospy. Przy zapisie kandydaci wpłacają po
5 zł. 879

Dyrektor M. MAKAREWICZ.

BIURO HANDLOWO-TECHNICZNE

„Universum”

Al. Józefiny 25 tel. 160.

dostarcza ze **składu** lub **wagonowo**:

Olej gazowy do motorów,
Smary wszelkiego rodzaju,
Pasy skórzane i wielbłądzie
Azbest

„Eternit” (do krycia dachów)
Drzwiczki hermet. do pieców oraz
wszelkie artykuły techn.

Specjalność: wypróbowane farby
ochronne przeciw rdzy i kwasom
patentu Dr. Liebreicha.

CENY FABRYCZNE

Dogodne warunki kredytowe

798

!!WAPNO Kieleckie!!

najlepsze w Kraju

CEMENT

najwyższej dobroci, — posia-
da na składzie i poleca ::

wagonowo i detalicznie

Ogniwo

Spółka z ogr. odpow.

Kalisz, Al. Józefiny 25, tel. 160

Kościuszki 1.

876

Do kantoru

„GAZETY KALISKIEJ”

nadeszły:

Assortyment ramek do fotografii

po cenach niezwykle niskich

transport serwetek papierowych.

Restauracja I-go rzędu „EUROPA”

codziennie

JAZZ-BAND

pod dyrekcją znanego skrzypka

WŁ. LIDAUERA

w programie ostatnie szlagiery sezonu.

908

Codziennie od 11 wieczór DANCIG.

PRZESILENIA.

Przechodzimy przesilenie ekonomiczne. Ma ono przebieg stosunkowo łagodny, lecz ma wszelkie cechy tego zjawiska gospodarczego, które się przesileniem nazywa. We wszystkich dziedzinach życia, w handlu, przemyśle, bankowości, panuje depresja. Ruch dokoła słabnie. Brak wszelkiej nowej inicjatywy. Energia gospodarcza porażona.

Przesilenia biewają różne przyczyny, przebieg ich jednak bywa co do głównych symptomów prawie jednolity. Zależnie od przyczyn są one bardziej albo mniej pustoszące, mniej lub więcej wstrząsające, lecz we wszystkich postaciach uwydatniają te same cechy stopniowych przemian. Rozpoczynają się zastojem, który następnie się pogłębia, przechodzą w depresję i w dezorganizację produkcji, poczem przejawia się znów odbudowa.

Te zewnętrzne jednak znamiona nie rozstrzygają o istotnym wpływie skutku przesilenia. Stają się one naprawdę pustoszące wówczas, gdy wynikają z katastrof politycznych lub gospodarczych. Przemijają szybko i oczyszczają atmosferę, gdy stanowią tylko objawy zmian koniunkturalnych.

Przesilenie, z którym mamy do czynienia, nie jest, by tak powiedzieć, organiczne, lecz mechaniczne. Wśród spaczonych warunków, waluty wytworzyły się zniekształcone stosunki gospodarcze i zmiana waluty przesunęła je ku prawidłowemu rozwojowi. Ale ten proces przetworczy czy nie może być zupełnie bezbolesną operacją. Będzie natomiast zabiegiem radykalnie leczniczym.

I oto właśnie na tym przykładzie możemy rozpoznać ogólną teorię przesilenia. Należy na początku stwierdzić, że w nauce ekonomii powstał nowy pogląd, że ściśle biorąc, przesilenia nie ma, są tylko zmiany koniunkturalne, wynikające z cyklicznego rozwoju życia gospodarczego.

Już Jan Baptysta Say dowodził, że nie istnieje przesilenie w tym znaczeniu, aby był nadmiar produkcji, brak tylko popytu, spożycie bowiem bywa niedostateczne.

Nowa teoria ma pewien związek ze starą doktryną Say'a. Punktem jej wyjścia jest pogląd, że cykliczny ruch produkcji prowadzi do momentu kulminacyjnego, gdy rytm wzrostu ustaje i objawia się rytm osłabienia. Są to jakoby wahania rynkowe, związane przyczynowo z samym układem gospodarczym. Musi on odbywać taki korowód rytmiczny.

Owóż, gdy się wmyślić w tę teorię, musimy przyjść do wniosku, że nie tylko nie przynosi ona nic nowego, lecz gmatwa stosunki. Ma to być uproszczenie teorii przesilenia, lepsze jej zrozumienie, a jest właściwie pomieszaniem pojęć. Rytmiczny ruch gospodarczy, czyli to przyspieszenie, to zwalnianie rozwoju, to wreszcie wstrząśnięcie nim przez kataklizm stagnacji — to wszak nie innego, jak dawna teoria przesilenia, wyrażona tylko innymi słowami. Jeśli chcemy ująć zagadnienie ściślej, to trzeba właśnie kwestię koniunktury, czyli kwestję ruchu cyklicznego wyodrębnić od innych przyczyn kryzysów. Dla gnoza musi być subtelniej postawiona.

Ideę koniunktury wprowadził do zagadnienia kryzysów Werner Sombart, dowodząc, że kryzys jest tylko „dramatyczną fazą koniunktury”. Sombart był twórcą niejednego błyskotliwego paradoksu w ekonomii. Mimo to pomysł jego padł do przekonania wielu teoretyków. Pomysł jest jednak o tyle chybiły, że można wskazać cały szereg przesilenia, które nie mają wcale związku z koniunkturą, jeśli przez nią rozumieć rozwój faktów, skojarzonych samoistnymi wahaniami rynku. Jeżeli zaś poza koniunkturą pojmo-

wać będziemy wszelkie zewnętrzne przyczyny oddziaływające na podaż i na popyt, to taka definicja jest ogólnikiem, pozbawionym wszelkiej wymowy.

Trzeba odróżnić przesilenia powstające pod wpływem faktów pozagospodarczych, jak kataklizmy przyrodnicze, wojny, rewolucje itp. Trzeba nadto wyosobnić przyczyny gospodarcze, sięgające w głąb układu ekonomicznego, jak wynalazki techniczne, nowe wielkie organizacje produkcyjne itp. Dopiero poza tą sferą przejawia się zwykły rok wahań produkcji, zależnych od tego, co można nazwać koniunkturą w ścisłym znaczeniu. Tutaj odbywają się naturalne i stałe fluktuacje, będące wyrazami niedopasowania się produkcji do spożycia. Jedynie więc w tej dziedzinie można przesilenie identyfikować z cyklizmem ruchu gospodarczego. Ów cyklizm zależy przytem od osobliwych praw produkcji kapitalistycznej która wzrasta na drodze okólniej. Ruch odbywa się tu bowiem nie w miarę spożycia indywidualnego lecz technicznego, handlowego. Towary odpływają zrazu na potrzeby handlu, gromadzą się na składach i w sklepach.

Zanim okaże się, że kanały istotnego spożycia (indywidualnego) są już zapelnione, spożycie techniczne może jeszcze sprawnie działać. Nad to do przesilenia przyczynia się to jeszcze, że największa część kapitału obraca się na produkcję zasadniczych środków wytwarzania (budowli, maszyn, narzędzi).

Właściwe przesilenie gospodarcze działa — powtarzamy — w tej sferze niemięknionych fluktuacji rynkowych. Jest to z pewnością sfera, uwarunkowana wahaniami koniunktury, lecz i do tej sfery definicja ta właściwie nie nowego nie dodaje, bo wyraz koniunktura oznacza tu tylko dany układ podaży i popytu.

Ostatecznie więc jedynie uwarunkowanie podaży i popytu określa istotę przesilenia. Przesilenie jest bowiem we wszystkich swoich formach zwichnięciem równowagi między produkcją a spożyciem, a tem samym zewnętrznymi tego wyrazami: podażą a popytem.

Tem jest również nasze obecne przesilenie, choć w zależności od przyczyn (co wyjaśniliśmy już na początku) działanie ma przebieg stosunkowo łagodny, a przemiana ku prawidłowemu znów rozwojowi powinna się dokonać w czasie stosunkowo niedługim.

ST. W. KEMPNER.

TELEGRAMY.**Fałsze komunistyczne.**

WARSZAWA, 14.5 (Tel. wł.). W ostatnich dniach rozpowszechniano wśród robotników fabryk warszawskich odezwę komunistyczną pod pisaną przez komitet warszawski KPRP. z powodu wypadków dn. 1 bm. Z szczególną zaciekleścią komuniści napadają na PPS. Cała odezwa sięje nienawiścią do władz policyjnych za nie dopuszczenie komunistów do czynnych wystąpień. Między innymi odezwa wymienia konkretny fakt o tem, jakoby jeden z pobitych robotników „w 11 komisariacie wyzionął ducha pod razami policji” odgrzaiając się zemstą w stosunku do policji. Po dokładnym sprawdzeniu okazało się, że podobny fakt nie tylko nie miał miejsca, lecz że śmiółte 1 maja rb. nie miał ani jeden wypadek śmiółtelny, związany z pochodem. Komitet komunistyczny kończy odezwę prowołując robotników do czynnych wystąpień masowych, opierając się na czelnych kłamstwach o rzekomej masakrze robotników torturowaniu kobiet, dzieci itp. Oczywiście są to zwykłe fra-

DENTYSTA**Wolpe = Lampert**

GŁÓWNY RYNEK № 17

(dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano do 7-ej wiecz.

864

zesy komunistyczne, obliczone na nieswiadomość przypadkowych czytelników, a zwłaszcza na efekt, jaki odezwa może wywołać w Moskwie, jako źródle finansującym podobną agitację w Rzeczypospolitej.

Wyniki wyborów we Francji.

PARYŻ, 14.5. Wyniki wyborów do parlamentu francuskiego przedstawiają się jak następuje:

Wybrano:

Konserwatystów (Grupa ta obejmuje: partje prawicy i Action Francaise) 11.

„Entente republicaine democratique” Izby, republ. liberalnych, umiarkowanych, demokratów, postępców, federacje republ.), 137.

Republikanów lewicy: (Grupa lewicy republikanckiej izby, dep. „alliance republicaine democratique”, nowa demokracja) 92.

Radykałów niezależnych (radykałowie nie należący do partji radykalnej i radykalno-socjalistycznej, radykałowie dyssydenci) 34.

Radykałowie i radykali-socjaliści: (grupa partji radykalnej i radykalno-socjalistycznej izby, dep.)

Republikanie socjaliści (grupa republikancko-socjalistyczna, socjaliści niezależni, socjaliści-dyssydenci) 39.

Socjaliści Zjednoczeni (partja socjalistyczna) 102.

Komuniści (grupa komunist. Izby deputowanych) 29.

Brak mandatów z kolonji 9.

Mandatów spornych 4; razem 584.

Węgiel nie zdrojeje.

WARSZAWA, 14.5. Dnia 12-go bm. odbyło się w Kalowicach posiedzenie sądu rozjemczego w sprawie regulacji zarobków robotniczych drogą nowej umowy zbiorowej w celu zażegnania sporu powstałego na tem tle między organizacją robotniczą a przemysłowcami.

Sąd wydał wyrok podwyższający proponowany przez przedstawicieli przemysłowców cenik o 21 proc. W rezultacie oznacza to obniżenie dotychczasowej skali zarobków o 11 proc. Protestów ze strony organizacji robotniczych do tychezas nie zgłoszono.

W ten sposób aczkolwiek kosztem znacznych ofiar ze strony robotników zażegnano groźną możliwość znacznej wyżki cen węgla, która mogłaby mieć fatalne skutki dla całej gospodarki państwowej w trudnym okresie naprawy Skarbu. Uzasadniona jest jednak nadzieja, że przez podniesienie wydajności produkcji ten ubytek materialny robotników zostanie wyrównany.

Z giełdy zbożowej.

WARSZAWA, 14.5 (Tel. wł.). Na posiedzeniu giełdy zbożowej podaż żyta była obfita. Tendencja jednak kształtowała się zwyklowo, wobec czego popyt znacznie się zmniejszył w stosunku do takiej podaży. Za 100 kg. loco stacja załadowcza płacono 2350000 do 2400000 marek. Z Poznania sygnalizują dalszą wyżkę mąki. Należy zaznaczyć, że zapasy żyta w bieżącym roku są wystarczająco obfite, jedynie pewne trudności wywoływała niepogoda, z powodu czego młócka nie mogła postępować normalnie, co obecnie przy ustalonej pogodzie mieć nie będzie.

Stan Warszawskich Banków i Spółek Akcyjnych.

Położenie naszych Banków jest tragiczniejsze, niż w początkach wojny. Banki uszczuplają swój personel nawet z dość znacznymi ofiarami. Naturalnym pędem byłoby stwarzanie spółdzielni kredytowych i towarowych pod auspicjami prof. Rybarskiego. Zresztą młodzi bankowcy mają szerokie pole do pracy twórczej w nowej Polsce: wiele potrzeb handlowych nie wyzyskanych. Trzeba jednak łączyć się w spółki z ograniczoną poręką i unieść zainteresować drobnych kapitalistów.

Magazyn Krawiecki

UBIORÓW

cywilnych i wojskowych

Różne do sukien męskich stosują się mody, Francuskie strzegą szyku, angielskie wygody. Szyk z wygodą połączyć, to największa sztuka, I kto dotąd takich ubrań nadaremnie szuka, Mimo zalet wspomnianych drożej nie zapłaci, Uwierając się u GOLDMANA, zyska, a nie traci.

Wielki wybór towaru, pierwszorządne siły, krojczego i pracowników,

901 poleca najuprzejmiej

W. GOLDMAN

Kalisz, ul. Wrocławska 28.

Ciemny las zysków bankowych z walutowych spekulacji ustal zupełnie i drobne banki zaczynają już nie tylko cofać się, ale niknąć. Może to zjawisko uda się u nas bez wstrząszeń zbytnich... Większe, a nawet poważne wstrząszenia sygnalizują nam z Wiednia i Berlina. Są to następstwa głównie spekulacji frankowej na niższą, prowadzonej przez wielkie banki austriackie na rachunek swoich klientów i własny i przez Holandję na rachunek Niemców.

Wobec tego słowo stało się ciąłem i nareszcie instytut przysięgłych rewizorów wchodzi za pośrednictwem Ministerjum Finansów w życie. Czy to będzie „accountants” na wzór angielski, czy też związki buchalterów nie wiemy, to jednakże pewnem, że samowola księgowości w przedsiębiorstwach akcyjnych oraz samowola tantjem, ustanie. Niejednokrotnie — szczególnie w towarzystwach przemysłowych owe tantjemy, pensje i dodatki były podwójnie tak wielkie niż dywidendy dla akcjonariuszów. Układy bilansów trzymały się przedwojennych przepisów, których sfery prawodawcze nie skreśliły i przeciw którym akcjonariusze nie umieli opowiadać. Jeszcze dobrze było tam, gdzie zyski tworzyły wielkie rezerwy tak, że nie ma trudności do restytucji kapitałów przedwojennych, znacznie zaś gorzej jest w 9/10 przedsiębiorstw, gdzie pomimo licznych emisji i przy zastosowaniu miernika złotego po przesacowaniu dojść nie można wcale do tego kapitału, który pod rozmaitymi formami został w ciągu lat 10 od r. 1924 zjedzony.

Nie każdy Bank ma takie rezerwy przewidujące jak Bank Tow. Spółdzielczych, tyle nieruchomości jak Bank Zachodni, Bank dla Handlu i Przemysłu lub Bank Kredytowy w Warszawie. Tyle wartościowych aktywów, co Bank Handlowy. Towarzystwa przemysłowe, które mają wielkie place i obszary nikną wskutek potrzeb kredytowych, którym Państwo nie jest w stanie za dość uczynić obstarunkami. Zresztą — teraz zasypana kilkoletnią spekulacją „rentowość” wydobywa się na wierzch. Żaden papier nie będzie miał pokupu, gdy nie da dywidendy dostatecznej w zlocie.

Giełda Warszawska w Złotyach.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.65
Belgia	0.24.10
Paryż	0.28.55
Szwajcarya	0.91.80
8% pożycz. zł.	8.00
4% pożycz. prem.	0.60
Bony zł. S. II A.	0.75
Listy Tow. K. Ziem.	22
Złoty =	1.800.000 mk.

KRONIKA

— ZGON.

W Warszawie zmarł, przeżywszy lat 65 kaliszanie — adwokat Zygmunt Tykociner, syn znanego w Kaliszu przemysłowca i obywatela Izraela Tykocinera, spokrewniony z rodziną pp. Mamrotów. Zmarły cieszył się wielką sympatią wśród palestry i sądownictwa polskiego i słynął jako dobry obywatel kraju i uzdolniony prawnik.

— GIERASIENSKI W KALISZU.

Z niezwykłym zaciekawieniem miasto nasze oczekuje nieporównanego monologisty i króla humoru, pierwszego w Polsce komika scen teatralnych Romualda Gierasieńskiego który w towarzystwie Bolskiej znakomitej pieśniarki, Windheim, piosenkarza i kapelmistrza Górczyńskiego wystąpi raz jeden w piątek 16 maja o godz. 8 m. 30 wiecz. w pierwszym „wieczorze majowym” urządzonym przez warszawską dyrekcję koncertowo-teatralną.

Bilety sprzedaje z dużym powodzeniem cukiernia p. Majera.

— STREJK KRAWCÓW.

W ubiegły wtorek zastrejkowali czeladnicy krawiecy dotychczas w dwóch największych zakładach pp. Bernadzikowskiego i Zawartki. Reszta zdaje się oczekiwać na rezultat i w razie powodzenia również zawiesi pracę. Strejk ten wyłącznie na tle ekonomicznym tłumaczony jest żądaniem 50 proc. podwyżki płacy, co gdyby zostało uwzględnione to nabycie ubrania unie możliwałoby nawet najbogatszym mieszkańcom naszego miasta i okolicy.

Tęgo rodzaju akcja, godząca w pracę sanacyjną ministra skarbu winna być przyjęta przez ogół z oburzeniem i jak najprędzej zlikwidowana przez miarodajne czynniki. Żądania pracowników krawieckich, przy stałej walucie i względnej stabilizacji cen, nie mogą znaleźć wytłomaczenia i będą jak najgorzej przyjęte przez ogół mieszkańców naszego miasta.

— NOWA PLACÓWKA HANDLOWA W KALISZU.

Dowiadujemy się, że ruchliwy cech piekarzy kaliskich po nabyciu nieruchomości Nr. 32 przy ulicy Wiejskiej zakłada tam ślądnicę, w której nabywać będzie można surowce wszelkiego rodzaju artykuły, potrzebne dla porzeczemu piekarzkiemu po znacznie niższych cenach od rynkowych. Kierownikami ślądniczy są znani mistrze piekarscy w Kaliszu pp.: Jan Stankiewicz i O. Schmidt. Nie wątpimy, że placówka ta zachęci i inne cechy do zakładania ślądnic spółdzielczych.

— O SZANOWANIE BILETÓW ZŁOTOWYCH.

Jak się dowiadujemy Bank Polski postanowił nie przyjmować „a pari” biletów złotych poginiejących i uszkodzonych, we własnym zaś interesie obywateli Polski leży szanowanie biletów Banku Polskiego.

— OFIARY.

Dyrektor Kaliskiego Oddziału Banku Kredytowego zamiast przyjęcia w dniu imienin złożył 50 milj. marek z tego 25 m. na LOPP i 25 na dokarmianie biednych dzieci.

Adwokat Engelhardt z żoną zamiast udziału w rauce złożył 10 milj. na LOPP.

— RUCH BUDOWLANY.

P. prezes rady ministrów Wł. Grabski przyjął delegację spółdzielni budowlano-mieszkanio wych, która wręczyła mu memorjał, domagający się: 1) uwzględnienia potrzeb tych organizacji w polityce finansowej rządu; 2) udziału delegatów Związku spółdzielni budowlanych we właściwych organach powoływanego do życia obecnie przez rząd Banku gospodarstwa krajowego; 3) przyspieszonego wydania rozporządzenia w sprawie podatku mieszkaniowego na cele budowlane, z zastrzeżeniem przekazywania przynajmniej 50 proc. z pobranych przez magistraty z podatku tego sum na rzecz spółdzielni budowlanych; 4) przyspieszenia decyzji rządu co do sprzedaży państwowego udziału w Banku budowlanym Związkowi spółdzielni budowlanych łącznie z dyrekcją Ubezpieczeń wzajemnych oraz powszechnym Związkiem lokatorów. P. prezes rady ministrów oświadczył, iż w pierwszej sprawie rząd nie może na razie więcej uczynić nad ułatwienie spółdzielniom mieszkaniowym uzyskania kredytu w P.K.O.; w drugiej, iż w radzie Banku gospodarstwa krajowego zasiadają przedstawiciele miast, natomiast specjalnego reprezentanta spółdzielczego ruchu mieszkaniowego w radzie Banku tego rząd nie przewiduje. W sprawie trzeciej rząd zgadza się z postulatem co do udziału spółdzielni we wpływach z podatku mieszkaniowego; w sprawie czwartej p. prezes rady ministrów skierował delegację do prof. Rybarskiego, nadmienając, iż widzi przyczyny natury formalnej, przeszkadzające dyrekcji Ubezpieczeń wzajemnych wzięcie udziału w zakupie Banku budowlanego. Pan prezes Grabski zaznaczył wreszcie, iż sprawę ożywienia ruchu budowlanego w Polsce uważa w polityce gospodarczej rządu, rząd, jednak niema obecnie za najbardziej aktualne zagadnienie w nadziei, aby w obecnym sezonie budowlanym mógł przyczynić się rzeczywiście do odbudowy miast i złagodzenia klęski mieszkaniowej.

nego reprezentanta spółdzielczego ruchu mieszkaniowego w radzie Banku tego rząd nie przewiduje. W sprawie trzeciej rząd zgadza się z postulatem co do udziału spółdzielni we wpływach z podatku mieszkaniowego; w sprawie czwartej p. prezes rady ministrów skierował delegację do prof. Rybarskiego, nadmienając, iż widzi przyczyny natury formalnej, przeszkadzające dyrekcji Ubezpieczeń wzajemnych wzięcie udziału w zakupie Banku budowlanego. Pan prezes Grabski zaznaczył wreszcie, iż sprawę ożywienia ruchu budowlanego w Polsce uważa w polityce gospodarczej rządu, rząd, jednak niema obecnie za najbardziej aktualne zagadnienie w nadziei, aby w obecnym sezonie budowlanym mógł przyczynić się rzeczywiście do odbudowy miast i złagodzenia klęski mieszkaniowej.

— Z KOŁA PRZYJACIOŁ HARCERSTWA

przy III-iej Drużynie im. H. Sienkiewicza. W dniu 5 maja rb. o godz. 7 w. odbyło się ogólne roczne zebranie koła przyjaciół Harcerstwa przy 3-iej drużynie im. H. Sienkiewicza istniejącej przy gimnazjum państwowym im. Asnyka.

Zebranie zagal Prezes Koła p. Wize prosząc na przewodniczącego p. dyr. Świnarskiego na asesora p. St. Mystkowskiego i na sekretarza L. Szuberskiego.

Sprawozdanie Zarządu i drużynowego Werdę przyjęło do wiadomości.

Składkę członkowską uchwalono na jeden złoty miesięcznie.

W skład Zarządu weszli pp.: dyr. Świnarski jako prezes, Nacz. Wize zastępca, skarbnik J. Kupasiak, sekretarz A. Urych i p. dyrektor Gimn. S. Pacholski, ks. pref. Opadnik i prof. Botner.

Zarząd na swym zebraniu postanowił poczynić kroki w celu umożliwienia wysłania delegacji drużyny na Zlot narodowy i na kolonje letnie i w tym celu zwraca się z uprzejmą prośbą do społeczeństwa Kaliskiego a w szczególności do rodziców kształcących swych synów w Gimnazjum im. Asnyka, aby zapisywali się w poczet członków Koła lub składali dobrowolne ofiary.

Zapisy i ofiary przyjmuje skarbnik Koła pan Józef Kúbiak, ul. Wrocławska, Handel win.

— Z BENEFISU P. LIDAUERA W EUROPIE.

W ubiegłą sobotę odbył się w restauracji „Europa” beneficjum ulubieńca publiczności kaliskiej skrzypka Władysława Lidauera. Beneficjant zagrał solo Rapsodję Hausera z uczuciem, to też został nagrodzony rzesistami oklaskami, akompanjował p. Muratow. Obie sale były zapełnione i goście bawili się ochoczo, dzięki sprawozdaniem specjalnie Jazz-bandowi. Zarząd restauracji zatrzymał Jazz-band na kilka tygodni, po godzinie 11 wiecz. codziennie w sympatycznej sali „Europy” dancing.

— Z PROSNY.

Zarząd Tow. Sport. „Proсна” zawiadamia, że w dniu 18 maja rb. odbędzie się pierwsza wycieczka sportowa sekcji kolarskiej do Ołoboka. Członkowie stawić się winni z maszynami przed teatrem miejskim o godz. 7 m. 45 rano, powrót o godz. 1-iej w południe.

Wycieczkę prowadzi kapitan K. Szecht.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 14 maja 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	761.0 m.m.
2) Kierunek wiatru	SW
3) Siła wiatru	1 m/s.
4) Stan nieba	Zupełnie pogodne
5) Wilgot. bezwzględna	10.2 m.m.
6) Wilgot. względna	86%
7) Temp. powietrza	+14.1
8) Ilość opadów	Nie było
9) Najwyż. temp.	+21.6.
10) Najniż. temp.	+12.1

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

Płyty szamotowe (flizy) gwarantowane,
oraz mąkę wszelkich gatunków, z młynów Kaliskich i
zamięscowych, drzewo opałowe, węgiel Górnoślą-
ski, sól, drożdże Lubelskie i Poznańskie

poleca po najniższych cenach na dogodnych warunkach

Składnica przy Cechu Mistrzów Piekarzy
w Kaliszu, Wiejska № 32.

Polsko - Holenderskie naftowo - przemysłowe
i HANDLOWE TOWARZYSTWO „MAZUT” Sp. Akc. 914
w Warszawie

skład w Kaliszu, przy stacji kolejowej vis a vis ekspedycji towarowej. Telefon Nr. 180

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Klijęntelę, iż skład nasz został
zaopatrzony we wszelkie artykuły naftowe, po cenach rafinerijnych, a mianowicie:
naftę rafinowaną, olej gazowy do motorów zwyczajnych i Diesla, olej maszynowy,
motorowy, wrzecionowy, wulkanowy, cylindrowy, zwyczajny i na przegrzaną parę,
olej do traktorów, smar Tovotte, **BENZYNE LĘKKĄ** do samochodów cięża-
smar do wozów, parafinę oraz ru gatunkowego 720/5.
Zamówienia przyjmuje się telefonicznie lub ustnie. — Mieszkanie prywatne przedstawiciela
Praszkiera Wiejska Nr. 13. — Dla wygody Sz. Klijęnteli dostarczamy towary franko dom.

Okazyjnie do nabycia!!

Zbiornik wodno-powietrzny — na ciśnienie
5 atm. wymia-
rów 3000 x 5500 m/m, wagi 9560 kg. z armaturą, w dobrym
stanie, loco st. Żabki.

Dzwi jednoskrzydłowych filungowych
wymiarów 1.90 x 0.92 sztuk 150 à 11 złp. loco st. Żabki.
Wiadom. T-wo Akc. „DOM” Warszawa, Królewska 9. m. 6.

Fabryka LUSTER

I ELEKTRYCZNA SZLIFIERNIA SZKŁA
przyjmuje zamówienia na lustra, oraz wszelkie szkła
szlifowane i ornamentowane do mebli
Ceny konkurencyjne. Odświeżam stare lustra
S. PREIS w Kaliszu, Wrocławska 59

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH
J. SZCZEPIKA
W KALISZU,

ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny.

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu
ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwór-
rzy, skwerów, szkółek ogrodnich, cmentarzy grze-
balnych jak również posiada stale drut kolczasty,
skobelki, arfy do węgla i zwiru, materace do łóżek,
wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE. 627

Egzaminy wstępne

do Gimnazjum państw. żeńskiego im. Anny Jagiel-
lonki dnia

23-go czerwca 1924 roku.

Zapisy do wszyst-
kich klas dnia 16 maja w kancelarii
w godzinach
przyjęć.

Dyrektorka
Zofia Bossakówna.

Zawiadomienie

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu podaje ni-
niejszym do wiadomości, iż ambulatorja Kasy przy-
jmuje chorych zarówno po południu, jak i od godz.
10 do 11-ej rano.

Chorzy na choroby wewnętrzne zwłaszcza człon-
kowie rodzin, winni dla uniknięcia natłoku, zgłaszać
się również rano.

Biura Kasy, a mianowicie: Sekretarjat, Buchal-
terja i Wydział Obrachunkowy czynne są od godz.
8 rano do godz. 3-ej po południu.

Kasa przyjmuje składki członkowskie od godziny
9-ej rano do 1-ej po południu.

POWIATOWA KASA CHORYCH w KALISZU

(—) Szczęsny-Szymański
Zastępca Komisarza

Kalisz, dnia 13 maja 1924 r.

Miesięcznik Ilustrowany

„AMERYKA”

Pod Redakcją MIECZYŚŁAWA TULEJI

Ukazał się zeszyt za kwiecień.

BOGATA TREŚĆ — LICZNE ILUSTRACJE — BARWNA OKŁADKA.
ZESZYT ZAWIERA WARUNKI KONKURSU NA NOWĄ NAZWĘ DLA „AMERYKI”
5 nagród w sumie ogólnej 5.000.000.000 mk.
Cena zeszytu 2 miliony (z przesyłką 2.300.000). Prenumerata półroczna 6 zł.
Żądajcie wszędzie! Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 74
(Pałac Staszycy). Konto w P. K. O. Nr. 7.136. 811

DO DRUKARNI
GAZETY KALISKIEJ

Al. Józefiny I. potrzebni
chłopcy
na praktykę.

Zgineło świadectwo przemys-
łowe kat VII № 1427/I
na imię Wiśniewski i Mar-
kowicz wydany przez Urząd
Skarbowy w Kaliszu. 916

Poszukuje się
inteligentną pannę
do dwojga dzieci. Adres:
Nowak ul. Łazienna № 15
piętro I. 887

BRYCZKA
do sprzedania. Kalisz ul.
Nowy-Świat № 13 u Sowiń-
skiego, 888

Sprzedaje się AUTOMOBIL CIĘŻAROWY marki
„Packard” 3 tonnowy.

Bliższych informacji udziela Biuro Wydziału Po-
wiatowego Sejmiku Kaliskiego, gmach Starostwa, po-
kój Nr. 72 w godz. od 9 rano do 3 po poł. Automo-
bil znajduje się w podwórzu Starostwa.

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GŁYCH KRESACH
„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, reda-
gowany żywo i interesująco, mając świetnie zor-
ganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej użyteczności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN, „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17